

**Παρουσίαση του Δρα Γιαννάκη Γεωργιάδη, Διευθυντή του
Συμβουλίου Αμπελοοινικών Προϊόντων, στο 1^ο Συνέδριο
Οινικής Πράξης και Προβληματισμού
Holiday Inn, 6-8 Νοεμβρίου 2008**

Η νέα ΚΟΑ Οίνου, αφετηρία για ένα διαφορετικό σχεδιασμό

Η μεταρρύθμιση της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς (ΚΟΑ) Οίνου της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι σήμερα, στα χαρτιά, μία πραγματικότητα. Πήρε σχεδόν δύο χρόνια, από το καλοκαίρι του 2006, για να φθάσουμε στον κοινοτικό κανονισμό 479/2008 και στον πρώτο συναφή εφαρμοστικό κανονισμό τον 555/2008. Παραμένουν ακόμη σε εκκρεμότητα ο εφαρμοστικός κανονισμός για τις ΠΟΠ, τις ΠΓΕ και τη σήμανση καθώς επίσης και ο κανονισμός για τις οινολογικές πρακτικές.

Στο στάδιο που βρίσκονται οι συζητήσεις για τους δύο πιο πάνω εφαρμοστικούς κανονισμούς, υπάρχει ήδη προδιαγραφμένο περιεχόμενο, το οποίο δύσκολα μπορεί να ανατραπεί. Έχουμε συνεπώς μία συνολική εικόνα του νέου σκηνικού όπως αυτό καταγράφεται στον ΕΚ 479/2008, που βρίσκεται σε εφαρμογή από την 1^η Αυγούστου, 2008.

Η δική μου παρουσίαση αποσκοπεί να αναδείξει τι είδαμε ως θετικά στοιχεία του νέου κανονισμού και πώς προσπαθήσαμε να μετουσιώσουμε σε πράξη αυτά τα θετικά.

Θεωρήσαμε ως πρώτο θετικό στοιχείο τη διατήρηση της ΚΟΑ Οίνου και την αυτόνομη χρηματοδότηση της από την Ευρωπαϊκή

Ένωση, γεγονός που αποτελούσε και δικό μας στόχο και επιδίωξη. Θυμίζω ότι η αρχική πρόταση της Επιτροπής μετέφερε μεγάλο ποσοστό πόρων στο δεύτερο πυλώνα, στην ουσία μόνο οι παρεμβάσεις στο επίπεδο του αμπελώνα είχαν την δική τους χρηματοδότηση και καταβάλετο μια συστηματική και επίμονη προσπάθεια να εκφυλιστεί χρηματοδοτικά η ΚΟΑ Οίνου.

Δεύτερο θετικό σημείο είναι το εθνικό πρόγραμμα στήριξης με τα επιλέξιμα μέτρα που τελικά περιλήφθηκαν. Αν αναλογιστούμε την πρώτη εκδοχή κειμένου και τις συζητήσεις που ακολούθησαν σε όλα τα επίπεδα, αναμφίβολα διαγράψαμε μια πορεία θετική που δίνει επιλογές για δράσεις και χρηματοδοτήσεις ουσίας.

Τρίτη θετική παράμετρος αξιολόγησης ο ορίζοντας πενταετίας και επταετίας που τίθεται, με μέτρα, δράσεις και τις συνεπαγόμενες χρηματοδοτήσεις. Γνωρίζοντας τις ανάγκες του τομέα, τα αδύνατα και δυνατά του σημεία, είναι εφικτός ο σχεδιασμός που θα απαντά στις ανάγκες, συνδυασμένος με τις χρηματοδοτήσεις που ανάλογα με τη βαρύτητα των αναγκών θα απαιτηθούν.

Ένα ακόμη θετικό στοιχείο εντοπίζουμε στον περιορισμό των εκριζώσεων. Θυμίζω ότι στη δήλωση πολιτικής της Επιτροπής η συνολική έκταση έφθανε στις 400 χιλιάδες εκτάρια, για να μειωθεί στη συνέχεια στις 200 χιλιάδες και τελικά να καθοριστεί στις 175 χιλιάδες εκτάρια.

Όταν αναλογιστούμε τις επιπτώσεις της εφαρμογής του μέτρου στο περιβάλλον, στον κοινωνικό ιστό της υπαίθρου και λάβουμε υπόψη και τις κλιματικές συνθήκες που επικρατούν στη χώρα μας, καθώς επίσης και δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι καλλιεργητές,

τότε αντιλαμβανόμαστε ότι ο περιορισμός της εφαρμογής του μέτρου της εκρίζωσης ήταν απόλυτα επιθυμητός. Ο περιορισμός ασφαλώς, οδήγησε και σε ανάλογη αύξηση των χρηματοδοτικών πόρων στα εθνικά προγράμματα, που ουσιαστικά συγκροτούν την προοπτική για τον τομέα.

Ασφαλώς τα θετικά σημεία που απαρίθμησα δεν είναι τα μόνα, όπως αναμφίβολα περιέχονται στην ΚΟΑ Οίνου και αρνητικές διατάξεις. Αρνητικές υπήρξαν επίσης πολλές προσεγγίσεις της Επιτροπής που σε ένα σημαντικό βαθμό περιορίστηκαν στην πορεία των συζητήσεων. Δεν θα επεκταθώ σε μια αξιολογική προσέγγιση του θέματος αλλά θα επικεντρώσω το ενδιαφέρον μου στο δια ταύτα, δηλαδή στο πώς επιδιώκουμε να προχωρήσουμε με την υλοποίηση των προνοιών και των νέων δυνατοτήτων που παρέχονται.

Χωρίς επιφύλαξη η πραγματική αξιολόγηση πρέπει να έπεται της εφαρμογής και νοούμενου ότι θα κεντρίσουμε το ενδιαφέρον και θα στηρίξουμε κάθε δράση και πρωτοβουλία που θα αξιοποιεί τις προσφερόμενες δυνατότητες, δικαιολογημένα θα προσδοκούμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Το χρονικό περιθώριο που είχαμε όλοι για να διαμορφώσουμε το σχεδιασμό, ήταν ασφυκτικά πιεστικό. Επιδιώξαμε άμεσα να ενημερώσουμε τους οργανωμένους φορείς του τομέα και να ενεργοποιήσουμε κάθε απόθεμα φαντασίας, ευαισθησίας, στόχευσης και ικανότητας σχεδιασμού. Το εγχώριο περιβάλλον δεν είναι πάντοτε πρόσφορο. Κατά κανόνα πρυτανεύουν λογικές ιδιωτικές, χαλαρής οργάνωσης, αποχής και απουσίας επαγγελματισμού.

Παρά ταύτα, επιστρατεύσαμε όλα τα υπαρκτά εφόδια και προβάλαμε μια συνολική πρόταση που έγινε σχετικά εύκολα κατανοητή και αποδεκτή τόσο από τους οινοποιούς όσο και από τους καλλιεργητές. Η διαβούλευση ήταν απαραίτητη. Πιστεύω ότι πείσαμε γενικότερα ότι στην παρούσα φάση οφείλουμε να αδράξουμε την ευκαιρία και να επιδιώξουμε, παράλληλες δράσεις στον αμπελώνα με περισσότερη επιμέλεια και φροντίδα, στην υποδομή οινοποίησης και στην προώθηση και προβολή των οίνων. Μπορούμε, ίσως για πρώτη φορά, να έχουμε μια συνολικά διαμορφωμένη πολιτική, με στόχους και επιδιώξεις των οποίων η υλοποίηση ελέγχεται και να πετύχουμε. Δηλαδή να προσδώσουμε χαρακτήρα, ταυτότητα και ποιότητα στην παραγωγή μας και αυτή την παραγωγή να την προβάλλουμε στους καταναλωτές.

Επιδιώξαμε να συμβιβάσουμε θετικά, την ασφάλιση των καλλιεργητών, την αναδιάρθρωση του αμπελώνα, τις επενδυτικές ανάγκες και την προώθηση και προβολή των οίνων, μεγιστοποιώντας την εκταμίευση των κοινοτικών πόρων που μας αναλογούν και διατηρώντας την ευχέρεια να προσαρμόσουμε το σχεδιασμό υπό το φως των αναγκών που θα διαμορφώνονται .

Θεωρούμε λοιπόν ότι ο ορίζοντας πενταετίας (2009-2013) είναι δόκιμος και έχοντας υπόψη ότι μπορούμε να αναθεωρήσουμε ετήσια σε δύο χρονικές στιγμές το σχεδιασμό, επιδιώκουμε να προσδώσουμε μια νέα πρόκληση στον τομέα.

Αυτή η πρόκληση απευθύνεται πρώτιστα στους οινοποιούς και στους καλλιεργητές και στα οργανωμένα σύνολα που τους εκπροσωπούν. Σε εθνικό συνολικό σχεδιασμό οφείλουν να απαντήσουν με ατομικό και συλλογικό σχεδιασμό και

προγραμματισμό πενταετίας και να περιλάβουν δράσεις αντίστοιχες με αυτές που περιέχονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Στήριξης του Αμπελοοινικού τομέα. Δηλαδή απαιτείται συγχρονισμός και ταύτιση στόχων, χωρίς να αποκλείεται ασφαλώς, για όσους το επιθυμούν και μπορούν, να προχωρούν με ταχύτερους ρυθμούς ή και με επιλεγμένες δράσεις που ταιριάζουν ενδεχομένως περισσότερο στο δικό τους προφίλ.

Δεν είναι ούτε απλά ούτε εύκολα τα πράγματα. Μια προσέγγιση συνεκτική, συμμετοχική, με ευαισθησία και έγνοια αποκλειστικά για τον αμπελοοινικό τομέα μπορεί να αποφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα. Μια νέα και διαφορετική αμπελουργία, μια πιο επαγγελματική λογική των πραγμάτων, μια ολική αντιμετώπιση των πολύπτυχων αναγκών του τομέα, μπορεί να αποτελέσει την αφετηρία για την οικοδόμηση μιας στερεής βάσης για αναδιαμόρφωση των προσδοκιών, των επιδιώξεων και των προοπτικών του τομέα.